

Warszawa, ... 09 x ... 2012 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
Zespół ds. Zdrowia Psychicznego

RzPP-ZZP-0932-21-6/SF/GB/12

Protokół ze zbadania sprawy na miejscu

przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta w dniu 13 września 2012 r. w Niepublicznym Zakładzie Pielęgniarsko-Opiekuńczym „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie” w Częstochowie.

1. Podstawy prawne

Działania sprawdzające przeprowadzono na podstawie art. 52 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹. Zgodnie z brzmieniem powołanego przepisu „Rzecznik Praw Pacjenta prowadząc postępowanie wyjaśniające może zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu”.

Kierownictwo ww. placówki zostało poinformowane o zamiarze przeprowadzenia kontroli w Niepublicznym Zakładzie Pielęgniarsko-Opiekuńczym w Częstochowie w dniu jej rozpoczęcia².

Czynności sprawdzające zostały przeprowadzone przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta:

1. Grzegorza Błażewicza – Kierownika Zespołu ds. Zdrowia Psychicznego;
2. Aleksandrę Skoczylas – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego;
3. Agnieszkę Stępską – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego;
4. Stanisława Frydrychowicza – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego.

Wskazane osoby posiadały stosowne upoważnienia do przeprowadzenia weryfikacji stopnia przestrzegania praw pacjenta, udzielone przez Rzecznika Praw Pacjenta³.

W dniu 13 września 2012 r. Pani [redacted] Dyrektor Niepublicznego Zakładu Pielęgniarsko-Opiekuńczego zapewniła kontrolujących, iż personel medyczny zespołu leczniczo-rehabilitacyjnego zostanie poinformowany o prowadzonych czynnościach. Personel

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 159 z późn. zm.

² Pismo znak: RzPP-ZZP-0932-21-1/BW/12.

³ Nr upoważnień:

RzPP-ZZP-0932-21-2/BW/12;

RzPP-ZZP-0932-21-3/BW/12;

RzPP-ZZP-0932-21-4/BW/12;

RzPP-ZZP-0932-21-5/BW/12.

Rzecznik Praw Pacjenta
Kryszyna Barbara Kozłowska

[redacted]

Ośrodka w trakcie czynności w pełni współpracował z pracownikami Biura Rzecznika Praw Pacjenta.

2. Ustalenia dotyczące podmiotu leczniczego

Niepubliczny Zakład Pielęgniarsko-Opiekuńczy „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie” w Częstochowie:

Adres: ul. Michałowskiego 30, 42-200 Częstochowa.

Organem Założycielskim jest Stowarzyszenie Pielęgniarsko-Opiekuńcze „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie”, Poczesna, ul. Szkolna 3.

Regon: 1515256300064; NIP 5732392123.

Nr KRS: 0000077132.

Zgodnie ze *Statutem* Podmiotu, celem Stowarzyszenia jest m.in.:

- zapewnienie godnych warunków życia, pomocy medycznej i socjalnej dzieciom;
- ochrona i promocja zdrowia;
- prowadzenie działalności charytatywnej.

3. Czynności i ustalenia związane ze zbadaniem sprawy na miejscu

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta, po okazaniu stosownych upoważnień, przystąpili niezwłocznie do weryfikacji stopnia przestrzegania praw pacjenta przez wskazanego świadczeniodawcę. Czynności rozpoczęto od rozmowy z Panią [REDAKTOWANO], Dyrektorem Niepublicznego Zakładu Pielęgniarsko-Opiekuńczego odnośnie ogólnych zasad funkcjonowania placówki oraz standardów leczenia i warunków pobytu przebywających w niej pacjentów.

Oddział pielęgniarsko-opiekuńczy dla dzieci funkcjonuje całodobowo przez 7 dni w tygodniu. Placówka dysponuje 20 miejscami stacjonarnego leczenia dla dzieci w wieku niemowlęcym i poniemowlęcym. Zdecydowana większość pacjentów, to dzieci poniżej jednego roku życia.

Z wyjaśnień Pani Dyrektora [REDAKTOWANO] wynika, iż średni okres pobytu w placówce wynosi około 3 miesiące. Priorytetem działalności jest minimalizowanie okresu pobytu (poprzez szybką diagnozę stanu zdrowia pacjentów, rehabilitację oraz stosowanie odpowiedniego postępowania leczniczego) – pozwalającego na eliminowanie lub minimalizowanie deficytów rozwojowych, a jednocześnie zwiększającego szansę na znalezienie dzieciom środowisk rodzinnych (adopcja lub rodzina zastępcza).

Dyrekcja placówki wskazywała na ograniczenie w dostępie do specjalistycznych świadczeń medycznych w związku z nieuregulowaną sytuacją prawną niektórych dzieci.

Dotyczy to głównie braku wymaganej w tym przypadku zgody opiekuna prawnego na wykonanie poważnych i koniecznych do przeprowadzenia zabiegów lub badań. Przedmiotowy problem wynika ze skomplikowanej sytuacji rodzinnej pacjentów. Część dzieci często pochodzi z rodzin dysfunkcyjnych, które po oddaniu ich do placówki, nie interesują się ich losem.

Placówka nie posiada własnego zaplecza kuchennego ani zapewnionego cateringu, dysponuje jedynie aneksem przystosowanym do podgrzewania potraw. Żywienie dzieci odbywa się głównie poprzez podawanie gotowych produktów żywnościowych przeznaczonych do karmienia małych dzieci (zupy, dania obiadowe, desery, soki, preparaty mleczne oraz preparaty do żywienia dojelitowego). Indywidualna dieta każdego pacjenta ustalana jest przez lekarza – z uwzględnieniem specyfiki wieku (większość dzieci jest w okresie niemowlęcym) oraz stanu zdrowia. Według wyjaśnień Dyrekcji, jak również ustaleń kontrolujących żywienie dzieci prowadzone jest w sposób prawidłowy, uwzględniający zarówno wymogi sanitarno-epidemiologiczne, jak i potrzeby pacjentów w tym przedziale wiekowym.

Szczegółową kontrolę przeprowadzono w pomieszczeniach placówki związanych bezpośrednio z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, tj. w:

- salach chorych;
- stanowisku pielęgniarzkim;
- sali rehabilitacji;
- gabinecie zabiegowym;
- pomieszczeniu sanitarno-higienicznym.

W salach, gdzie przebywają dzieci znajduje się 20 łóżeczek. Ich ustawienie zapewnia swobodny dostęp z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych. Stan łóżek, czystość w salach, jak również estetyka pomieszczeń (zapewniająca m.in. prawidłową stymulację rozwojową dzieci) nie budzi zastrzeżeń.

W pomieszczeniach związanych bezpośrednio z udzielaniem świadczeń zdrowotnych są umieszczone prawidłowo stanowiska higieniczne do mycia i dezynfekcji rąk. Jak wynika z przekazanego zespołowi kontrolującemu protokołu kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Częstochowie (dalej: PPIS) z dnia 12 września 2012 r.: „*Wyroby medyczne i sprzęt medyczny sterylne (...) przechowywany prawidłowo, posiada datę sterylizacji i aktualną datę ważności. Procedury dezynfekcji pomieszczeń i sprzętu medycznego są opracowane i stosowane (...). Sprzątanie pomieszczeń wykonywane jest przez pracowników zatrudnionych w podmiocie według opracowanych procedur sprzątania.*

W obiekcie wydzielone są miejsca składowania bielizny czystej i brudnej oraz odpadów medycznych. Osoby zatrudnione pracują w odzieży ochronnej i posiadają aktualne orzeczenia lekarza uprawnionego do badań profilaktycznych." Kontrolerzy PPIS stwierdzili natomiast nieprawidłowość polegającą na braku w obiekcie pomieszczenia porządkowego co stanowi naruszenie § 25 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą⁴. Poza wskazanym uchybieniem, ustalenia dokonane przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta również nie dały podstaw do stwierdzenia naruszeń w zakresie stosowania przepisów sanitarno-epidemiologicznych.

Na terenie Zakładu w pełni realizowany jest zakaz palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. Na tej podstawie należy stwierdzić, iż realizowane są dyspozycje zawarte w ustawie z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych⁵ oraz ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej⁶.

Do budynku przylega ogrodzony, zadbane i gwarantujący bezpieczeństwo pacjentów teren rekreacyjny, który umożliwia przebywanie dzieci pod nadzorem personelu na świeżym powietrzu. Z możliwości tej korzysta się codziennie (z uwzględnieniem warunków pogodowych).

Ww. podmiot leczniczy nie realizuje w pełni art. 11 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Z uwagi na specyfikę placówki, aktualna informacja o prawach pacjenta powinna być skierowana głównie do członków rodziny oraz opiekunów dzieci. W miejscu ogólnodostępnym umieszczona jest również „książka skarg i wniosków”.

Obsada personelu oraz posiadane wykształcenie i zdobyte specjalizacje pracowników zapewniają całodobową, profesjonalną opiekę pielęgniarsko-lekarską nad pacjentami, jak również gwarantują prawidłowość przebiegu rehabilitacji.

W Zakładzie zatrudnionych jest:

- 7 pielęgniarek zatrudnionych na pełnym etacie, posiadających odpowiednie kwalifikacje (wszystkie z ukończonym kursem kwalifikacyjnym „pielęgniarstwo rodzinne” oraz z dodatkowymi kursami doszkalającymi w zakresie odpowiadającym specyfice placówki);

⁴ „W szpitalu oraz innym przedsiębiorstwie, w którym są udzielane stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż świadczenia szpitalne, a także w centrum znajduje się ponadto co najmniej jedno pomieszczenie porządkowe.”

⁵ Dz.U. z 1996 r., nr 10, poz. 55 z późn. zm.

⁶ T.j.: Dz.U. z 2006 r., nr 122, poz. 851

- 1 terapeuta zajęciowy;
- 2 fizjoterapeutów (ze średnim oraz wyższym wykształceniem kierunkowym);
- 1 psycholog
- 5 lekarzy o różnych specjalnościach związanych z profilem placówki (w różnych formach zatrudnienia: umowa o pracę lub umowa zlecenie), w tym lekarz pediatra (obecny w placówce ok. 2-4 godzin dziennie)
- 3 opiekunki dziecięce (pełne etaty)
- personel pomocniczy: sprzątaczkę, pracownik gospodarczy.

Personel placówki posiadał umieszczone w widocznym miejscu identyfikatory, zawierające imię i nazwisko oraz funkcję osoby zatrudnionej – spełniony jest więc wymóg określony w art. 36 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej*.

Z wyjaśnień Dyrekcji placówki wynika, iż w opiekę nad pacjentami zaangażowana jest również duża grupa wolontariuszy (ok. 20 osób – w tym studiujących na kierunkach o profilach odpowiadających specyfice Zakładu), która wspiera aktywnie pracę zatrudnionego personelu.

Dzieci wyposażone są w specjalne, umieszczone na przegubach rąk identyfikatory, zapewniające prawidłowe określenie ich tożsamości.

Placówka posiada znakomicie wyposażoną salę rehabilitacji, w której codziennie prowadzone są zajęcia – według indywidualnego planu rehabilitacji. Zajęcia prowadzone z dziećmi są rejestrowane w formie dokumentacji indywidualnej oraz zbiorczej. Kontrolujący dokonali analizy wybranych losowo dokumentacji medycznych w przedmiotowym zakresie – kontrola potwierdziła podawane przez Dyrekcję informacje, iż rehabilitacja prowadzona jest z uwzględnieniem wieku i różnic indywidualnych dzieci, jak również na bieżąco rejestrowana.

4. Wnioski

W wyniku przeprowadzonych przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta czynności należy pozytywnie ocenić przestrzeganie praw pacjenta w Niepublicznym Zakładzie Pielęgniarsko-Opiekuńczym „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie” w Częstochowie. Incydentalne uchybienia nie mają wpływu na ogólną ocenę ww. świadczeniodawcy.

5. Zalecenia

Uaktualnienie informacji o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz danych teleadresowych organów i instytucji, które zobowiązane są do przyjmowania skarg i wniosków pacjentów oraz ich opiekunów (ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).

Stazewice.
Alicja Stępień

6. Protokół ze zbadania sprawy na miejscu przekazano do wiadomości:

- 1) Pani ██████████ Prezesa Stowarzyszenia Pielęgniarsko – Opiekuńczego „Z ufnością w Trzecie Tysiąclecie”, ul. Michałowskiego 30, 42-200 Częstochowa;
- 2) Pana Bartosza Arłukowicza, Ministra Zdrowia, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa;
- 3) Pana Grzegorza Nowaka, Dyrektora Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice;
- 4) Pana Marka Michałaka, Rzecznika Praw Dziecka, ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warszawa;
- 5) Pani prof. dr hab. Ireny Lipowicz, Rzecznika Praw Obywatelskich, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa.

7
S. Lipowicz
I.B.

